

*Вашій увазі пропонуються приклади оглядів з
Електронної бази «Аналіз ринків».*

Повний перелік оглядів знаходиться за адресою:

<https://pro-consulting.ua/base/>

Обзор рынка сельскохозяйственной техники Украины. 2014 год. (8)

Подорожчання ресурсів для сільського господарства не минуло техніку. За час проведення весняного комплексу польових робіт аграрії відчули зростання цін на пально-мастильні матеріали, добрива, насіння. Загальне зростання цін становило 30–40 %.

Подорожчання техніки та сільськогосподарських машин було менш відчутним, проте достатнім для того, щоб аграрії переглянули свої перспективні програми розвитку. Разом з тим, всім зрозуміло, що не можна вести успішний бізнес у сільському господарстві без якісного та повноцінного забезпечення технічними ресурсами. Тож придбання техніки є дорогою, але необхідною складовою господарювання на землі.

Потреба в техніці

За інформацією Департаменту інженерно-технічного забезпечення та сільськогосподарського машинобудування Мінагропроду України, мінімальне науково-обґрунтоване щорічне оновлення машинно-тракторного парку до технологічної потреби аграрного сектору оцінюється у 35 млрд грн, у тому числі близько 40 тис. одиниць тракторів (15 млрд грн) та майже 7 тис. зернозбиральних комбайнів (10,5 млрд грн).

Загалом нинішній технічний стан сільськогосподарських підприємств не відповідає потребам виробництва. Машинно-тракторний парк морально та технічно зношений і забезпечений лише на 60–65 % до технологічної потреби. Експлуатація

застарілої техніки призводить до частих її простоїв через ремонт та наладку. Внаслідок цього затягують строки сезонних польових робіт, порушуються технологічні вимоги вирощування сільськогосподарських культур, що негативно впливає на якість врожаю та збільшує його втрати.

Придбання сільськогосподарської техніки у 2010–2013 роках

Вид техніки	2010		2011		2012		2013	
	од.	тис. грн	од.	тис. грн	од.	тис. грн	од.	тис. грн
Трактори	4945	1328622	5068	1811808	3979	1822144	3699	1745421
У т.ч. вітчизняного виробництва	2843	508917	2648	590786	1825	417868	1394	322092
У т.ч. іноземного виробництва	2102	819705	2420	1221022	2154	1404276	2305	1423329
Зернозбиральні комбайни	1149	1225812	1873	2318053	978	1308908	981	1280487
У т.ч. вітчизняного виробництва	360	352721	759	831372	120	99715	99	59625
У т.ч. іноземного виробництва	789	873090	1114	1486681	858	1209193	882	1220862
Грунтообробна техніка	2365	294239	2799	448256	2790	455586	2138	420175
У т.ч. вітчизняного виробництва	1957	142191	2208	222482	1980	166177	1383	123110
У т.ч. іноземного виробництва	408	152048	591	225774	810	289409	755	297066
Посівна техніка	1306	345579	1468	463416	1694	669682	1325	566982
У т.ч. вітчизняного виробництва	824	110448	814	103758	805	128955	516	80794
У т.ч. іноземного виробництва	482	235131	654	359658	889	540727	809	486188
Інша техніка	4284	931006	5521	1513289	5337	1807323	4376	1600380
У т.ч. вітчизняного виробництва	2795	304440	3341	437987	2926	329852	2196	269146
У т.ч. іноземного виробництва	1489	626567	2180	1075302	2411	1477470	2180	1331233
Придбано всього	14049	4125258	16729	6554822	14778	6063643	12519	5613445
У т.ч. вітчизняного виробництва	8779	1418717	9770	2186385	7656	1142567	5588	854767
У т.ч. іноземного виробництва	5270	2706541	6959	4368437	7122	4921075	6931	4758678

Інвестування у технічне забезпечення галузі рослинництва є необхідним та привабливим. По-перше, зерно та олійне насіння як основа рослинництва користується постійним попитом на внутрішньому та зовнішньому ринку. По-друге, обсяги інвестування є помірними порівняно з іншими капіталовкладеннями в аграрному секторі. На початку діяльності достатньо інвестувати в галузь у середньому від 1 до 2 тис. дол. США розрахунково на 1 га. При цьому середній термін окупності інвестицій становить 2–4 роки.

Разом з тим, аграрії виділяють деякі ризики, що стримують інвестування у вирощування сільськогосподарських культур. Здебільшого це стосується можливого втручання держави в регулювання експорту. Такі дії можуть призвести до зниження цін на внутрішньому ринку та ускладнити реалізацію сільськогосподарської продукції.

Окрім цього існують ризики, що залежать від державного регулювання ринку земель в Україні. Хоча мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення був продовжений до 2016 року, відсутність дієвої законодавчо-

правової бази та злагоджених дій галузевих інститутів сприймаються інвесторами як додаткові ризики.

Стан ринку

Динамічний розвиток аграрного бізнесу в Україні за останні роки став можливим завдяки активному впровадженню передових технологій та застосування у виробництві сільськогосподарської продукції сучасної техніки. За інформацією «Українського клубу аграрного бізнесу» впродовж п'яти останніх років обсяги імпорту в Україну тракторів збільшилися учетверо та досягли \$570 млн. Основними країнами, з яких імпортувалися трактори в 2009–2013 роках, були США, Білорусь і Німеччина. Незважаючи на насиченість ринку та високу конкуренцію у цьому сегменті, з 2012 року відбувся перерозподіл ринку. При цьому США збільшили присутність на внутрішньому ринку України, наростивши в 2013 році обсяги продажів на 12 % та зайнявши третину цього ринку.

Білорусь до 2012 року була лідером з поставок тракторів на український ринок. Торік вона поступилася своїми позиціями та опустилася на друге місце в рейтингу імпортерів. При цьому білоруські трактори займали 18 % ринку. Для порівняння: у 2011 році цей показник становив 24 %.

Німеччина демонструвала впевнене зростання продажу тракторів у 2010–2011 роках. Так, у 2010 році спостерігалось майже подвійне зростання продажів; у 2011 році на дві третини більше порівняно з попереднім роком. Проте у 2013 році мала місце зворотна тенденція. Обсяги німецьких продажів скоротилися на 13 % та становили 11 % вітчизняного ринку. Таким чином, Німеччина стала заключною країною трійки лідерів країн продавців тракторів в Україну.

**Потреба в техніці для виробництва прогнозованих обсягів продукції
рослинництва за прогресивними технологіями**

Найменування та типи машин	Техно-логічна потреба, од.	Необхідна щорічна поставка техніки, од.
Трактори, всього (без тракторів, на яких змонтовані меліоративні чи інші машини)	400000	40000
Комбайни зернозбиральні, всього	75000	7500
Комбайни кукурудзозбиральні	9500	950
Приставки до зернокомбайнів для збирання кукурудзи	14600	1400
Приставки до зернокомбайнів для збирання соняшнику	18700	1800
Жнивarki валкові	36200	3600
Сінокосарки (без сінокосарок-подрібнювачів), косарки-плющилки	25800	2600
Гралі-ворушилки	25300	2500
Комбайни кормозбиральні	17000	2100
Картоплесаджалки	9600	960
Картоплекопачі-навантажувачі та комбайни картоплезбиральні	10000	1000
Комбайни льонозбиральні	7300	700
Плуги загального призначення, всього:	115400	11500
Ґрунтообробні агрегати для мілкої обробки ґрунту	34800	3400
Борони дискові, всього	53400	5300
Культиватори, всього	118800	1180
Комбіновані ґрунтообробні машини для передпосівного обробки ґрунту	71000	7100
Сівалки зернові та зернокомбіновані, всього	102500	10000
Сівалки точного висіву для цукрових буряків	29700	2970
Сівалки для сівби кукурудзи та соняшнику	49100	4900
Машини для внесення твердих мінеральних добрив	40900	4000
Машини для внесення органічних добрив	15700	1510
Машини для хімічного захисту рослин (штангові обприскувачі)	33130	3300
Прес-підбирачі	35000	3500
Комбайни бурякозбиральні	8700	870
Гичкозбиральні машини	7400	740
Доочищувачі головок коренеплодів	7400	740
Машини й агрегати для очищення зерна	12000	1200
Машини для очищення насіння	14600	14000
Зернонавантажувачі	38400	3800
Навантажувачі універсальні	19200	1900
Причепи тракторні	135000	13000

За розрахунками ННЦ

«Інститут механізації і електрифікації сільського господарства» НААН України

У свою чергу, обсяг імпорту сільськогосподарських машин та обладнання за п'ять останніх років збільшився утричі, досягнувши в 2013 році \$650 млн. Машини та обладнання поставлялися в Україну здебільшого із США, Німеччини та Франції. Домінуюче становище в цьому сегменті ринку, а саме понад 50 %, займали Німеччина та США. Поставки цих країн на територію України становили \$700 млн та \$650 млн відповідно. У 2013 році частка Німеччини в імпорті становила 29 %, а США — 28. Загалом за оцінками експертів прогнозується нарощування основними операторами ринку тракторів та сільськогосподарських машин регіонального представництва через розвиток дилерської мережі та сфери обслуговування.

Кредитування

Минулий рік видався досить складним для вітчизняних аграріїв. За підсумками фінансової діяльності у 2013 році, кількість збиткових сільськогосподарських підприємств становила 24 %. Це на 5 % перевищило відповідний показник минулого року. Сума збитку, одержаного підприємствами, зроста майже на 3 млрд грн, або на 73 % та досягла 7 млрд грн. Загалом сільськогосподарські підприємства до сплати податків отримали прибутку в сумі 11,6 млрд грн, що менше попереднього року на 39 %. Такі тенденції були зумовлені рядом факторів. По-перше, впливу загальної економічної ситуації в країні. По-друге, рекордним врожаєм в Україні та світі, що призвело до надлишкової пропозиції зерна та зниженню закупівельних ціни.

У свою чергу, експерти ринку стверджують, що основною причиною зменшення прибутковості стали негативні цінові тенденції на зерно. Зерно займає найбільшу частку в структурі виручки від реалізації сільськогосподарської продукції, а саме 39 %. Відповідно його рентабельність знизилася до історичного мінімуму та становила 1,7 %, що майже на 14 % менше 2012 року.

Більшість підприємств недоотримали кошти, що мали б надійти від реалізації кукурудзи та олійного насіння. Багато аграріїв, отримавши собівартість кукурудзи врожаю 2013 року на рівні 1,2–1,3 тис. грн/т, вимушені були її продавати за 1,1 тис. грн. У свою чергу, ціни на насіння соняшнику довгий час трималися значно нижче 3 тис. грн. Поступалися минулому маркетинговому сезону ціни на ріпак та сою. Тож доводилося перекривати збитки, понесені від вирощування цих культур за рахунок інших напрямів діяльності. Розглядалися варіанти перенесення запланованих придбань техніки та сільськогосподарських машин на подальшу перспективу. Разом з тим, альтернативою власним коштам у завершенні розпочатих

інвестиційних проектів може стати отримання техніки в лізинг або через банківське кредитування.

Практичний досвід свідчить про кращі умови банківського кредитування на придбання техніки порівняно з лізингом. При розрахунках за техніку коштами право власності на об'єкт угоди переходить відразу до покупця, а на умовах лізингу — тільки після повного погашення заборгованості. Тому при можливій реорганізації лізингової компанії виникає загроза втрати техніки, вартість якої повністю несплачена. Разом з тим, зовнішнє фінансування в Україні занадто дороге. У кращому випадку банки кредитують від 19% річних у гривні та 12 % — у валюті. Тому альтернативним та більш прийнятним варіантом придбання техніки є відстрочка платежу.

В Україні понад сто банків надають аграріям короткострокові та довгострокові кредити. Проте вартість кредитів залишається досить високою. Процентні ставки, під які залучалися кредити, в середньому становили 20–24 % річних. Підприємства, які мають стабільний фінансовий стан, але відчують потребу в запозиченні додаткових фінансових ресурсів, можуть скористатися послугами фінансових установ. При цьому аграрний сектор перебуває у більш вигідному становищі порівняно з представниками інших галузей.

Дата публікації (джерело): ...

Джерело: ...

Обзор рынка факторинговых услуг Украины. 2013 год. (3)

скачать файл

Факторинг

Станом на 31.03.2013 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 174 фінансові компанії, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом I кварталу 2013 року фінансові компанії уклали 25 792 договорів факторингу загальним обсягом 939,6 млн. грн. і виконали 17 636 договорів на суму 900,3 млн. грн. Діючими на кінець I кварталу 2013 року залишалися 13 283 договори факторингу.

Динаміка кількості та вартості укладених фінансовими компаніями договорів факторингу по кварталах наведена на рис. 3.

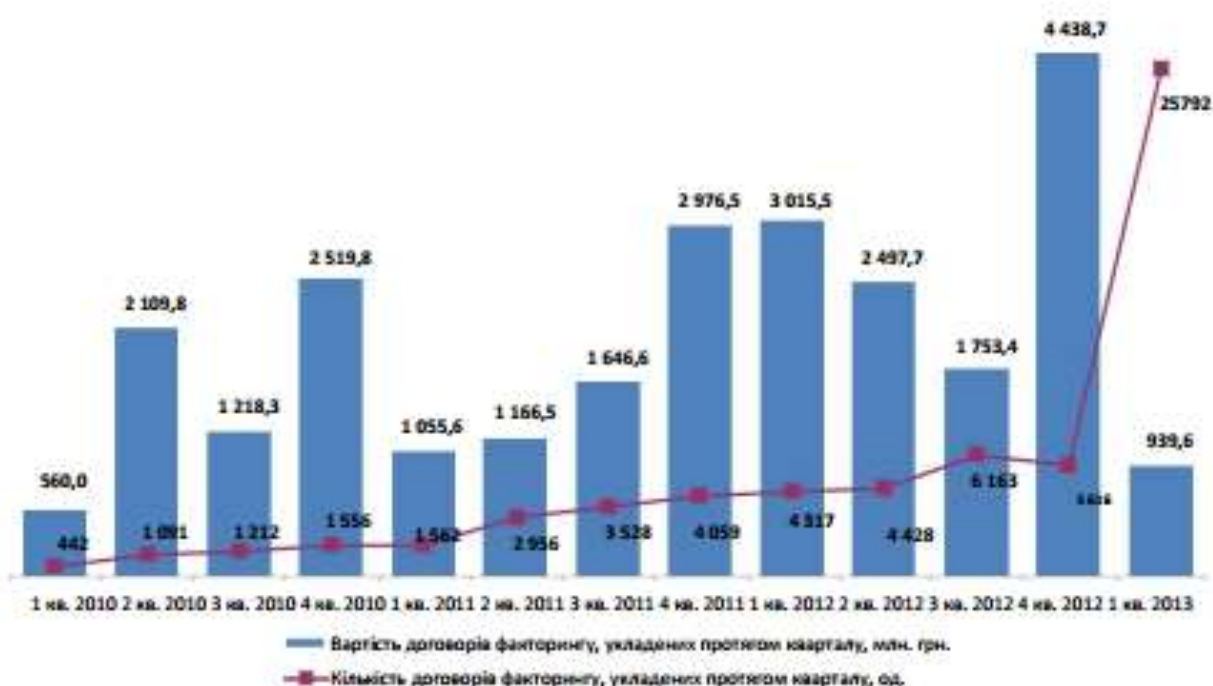

Рис. 3. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу за 2010- I квартал 2013рр.

У I кварталі 2013 року динаміка та співвідношення показників вартості та кількості договорів факторингу свідчить про те, що факторингові компанії починають працювати із боржниками з невеликою заборгованістю.

Важливим показником, який характеризує факторингові послуги, є джерела їх фінансування. Узагальнені дані щодо джерел фінансування факторингових послуг наведені в табл. 3 та зображені на рис. 4, 5.

Таблиця 3

Джерела фінансування укладених факторингових операцій, млн. грн.

Джерела фінансування	I квартал 2011	I квартал 2012	I квартал 2013	Темпи росту, %	
				I кв. 2012/ I кв. 2011	I кв. 2013/ I кв. 2012
Власні кошти	715,5	2 427,5	514,9	239,3	-78,8
Позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів)	105,3	182,0	58,4	72,8	-67,9
Банківські кредити	234,3	386,5	338,9	64,9	-12,3
Інші джерела	0,5	19,5	27,4	3 800,0	40,5
Всього	1 055,6	3 015,5	939,6	185,7	-68,8

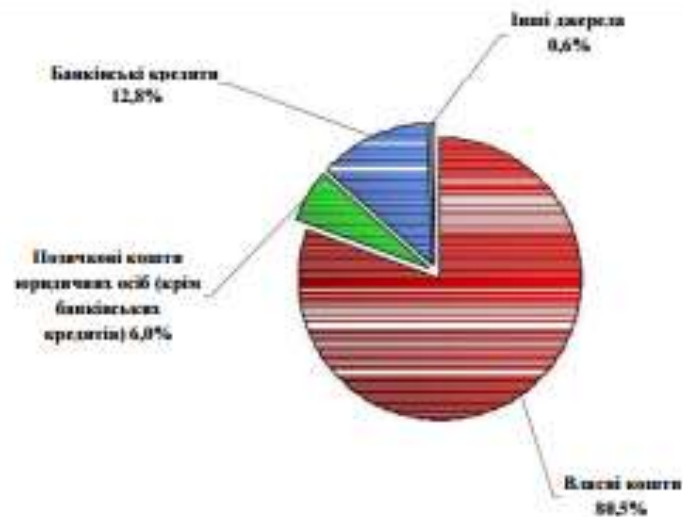

Рис. 4. Джерела фінансування факторингових операцій станом на 31.03.2012.

Рис. 5. Джерела фінансування факторингових операцій станом на 31.03.2013.

Динаміка структури джерел фінансування факторингових операцій у 2011-І кварталі 2013 рр. є досить нестійкою та істотно коливається, в першу чергу за рахунок зміни частки власних коштів, який станом на 31.12.2013 зменшилася в 0,2 разу (до 514,9 млн. грн.) у порівнянні з показником на відповідну дату 2012 року. Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) станом на 31.12.2013 зменшився в 0,3 разу (до 58,4 млн. грн.) у порівнянні з показником на відповідну дату 2012 року. Обсяг банківських кредитів станом на 31.12.2013 зменшився на 0,9 рази (до 338,9 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2012 року.

Характеризуючи структуру джерел фінансування факторингових операцій

частку з них становлять власні кошти факторингових компаній (54,8%), яка зменшилася на 25,7 в.п. в порівнянні з показником на відповідну дату 2012 року; частка позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) продовжує зменшуватись і станом на кінець року становила 6,2%. Частка банківських кредитів у I кварталі 2013 році продемонструвала приріст в абсолютних показниках і становить 40,5 %.

Групування перших за обсягом наданих послуг факторингових компаній за I квартал 2013 року наведено в таблиці 4. Частка перших 10 факторингових компаній становить 73% від загального обсягу наданих послуг факторинговими компаніями, а на частку 3 компанії припадає 47,3% від загального обсягу послуг факторингу.

Таблиця 4

Групування перших за обсягом наданих послуг факторингових компаній за I квартал 2013 року

	Розмір фінансового активу, що є предметом договору факторингу, млн. грн.	Частка, %
TOP 3	444,7	47,3
TOP 5	544,7	57,9
TOP 10	686,2	73,0
Всього по ринку	939,6	100,0

Розподіл за основними галузями обсягу наданих фінансових послуг за укладеними договорами факторингу за I квартал 2012 – I квартал 2013 рр. наведено на рис. 6, 7.

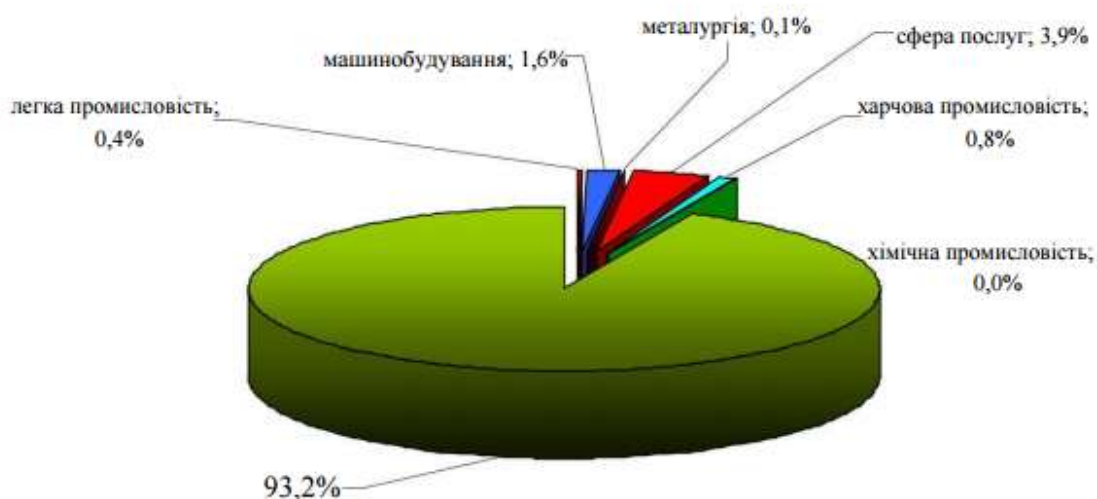

Рис. 6. Розподіл укладених договорів факторингу за основними галузями станом на 31.03.2012

Обзор рынка ломбардов Украины. 2012 год. (8)

скачать файл

Ломбарди

Станом на 30.09.2012 до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 466 ломбардів, що на 14 установ (або на 3,1%) більше в порівнянні з відповідною датою 2011 року (станом на 30.09.2011 – 452 ломбарди). Тенденція до зростання кількості ломбардів пов'язана, перш за все, із забезпеченням ними першочергових потреб громадян у грошових коштах.

Основні показники діяльності ломбардів за 9 місяців 2011 – 2012 рр. наведені в таблиці 6.

Показники діяльності ломбардів за 9 місяців 2011–2012 рр.

Показники	9 місяців 2011	9 місяців 2012	Темпи приросту	
			9 місяців 2012/ 9 місяців 2011	
			Абсолютний	%
Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	4 999,4	6 538,7	1 539,2	30,8
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	6 736,8	9 079,6	2 342,8	34,8
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	4 830,0	6 372,2	1 542,2	31,9
погашено за рахунок майна, наданого в заставу	436,5	530,1	93,6	21,4
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, тис. шт.	730,4	1 292,3	561,9	76,9

Згідно з даними таблиці 6, на ринку ломбардних послуг спостерігається стабільне значне зростання загальних обсягів кредитування. Так, кількість наданих за 9 місяців 2012 року фінансових кредитів під заставу в порівнянні з відповідним періодом 2011 року зросла на 34,8%, кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, збільшилося на 76,9%, хоча частка кредитів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, у загальній сумі погашених фінансових кредитів є незначною – 8,3% (або 530,1 млн. грн.), за результатами 9 місяців 2011 року дана частка становила 9,0% (або 436,5 млн. грн.).

Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за 9 місяців 2012 року становила 213,2% (за 9 місяців 2011 року – 202,3%).

Важливим показником, який характеризує ринок ломбардів, є показник їх фінансового стану. У таблиці 7 наведено основні показники діяльності ломбардів, які свідчать про постійне зростання обсягів послуг, що ними надаються.

Таблиця 7

Показники фінансового стану ломбардів

	Станом на 30.09.2011	Станом на 30.09.2012	Темпи приросту	
			30.09.2012/ 30.09.2011	
			Абсолютний	%
			млн. грн.	
Дебіторська заборгованість, у тому числі:	721,0	1 026,6	305,6	42,4
за наданими фінансовими кредитами	588,5	832,3	243,8	41,4
за нарахованими відсотками за наданими фінансовими кредитами	13,0	23,5	10,5	80,4
Статутний капітал	790,4	811,9	21,5	2,7
Резервний капітал	9,6	14,5	4,9	51,5
Нерозподілений прибуток	100,2	201,0	100,8	100,6

Власний капітал, усього	778,0	959,1	181,1	23,3
Залучені кошти на платній та безоплатній основі	120,6	181,6	61,0	50,5
Активи по балансу	1 077,5	1 433,3	355,8	33,0

Станом на 30.09.2012 обсяг дебіторської заборгованості зріс на 42,4% (до 1 026,6 млн. грн.) у порівнянні з відповідною датою 2011 року, що пов'язано зі стійкою тенденцією до збільшення обсягів кредитування.

Станом на 30.09.2012 обсяг активів у порівнянні з відповідною датою 2011 року збільшився на 33,0% і становив 1 433,3 млн. грн. При збільшенні обсягу статутного капіталу ломбардів на 2,7% станом на 30.09.2012 у порівнянні з відповідним показником станом на 30.09.2011, середній обсяг статутного капіталу в розрахунку на один ломбард станом на 30.09.2012 склав 2,2 млн. грн. в порівнянні з відповідним періодом станом на відповідну дату минулого року цей показник не змінився.

Структура наданих ломбардами кредитів за видами застави представлена в таблиці 8.

Таблиця 8

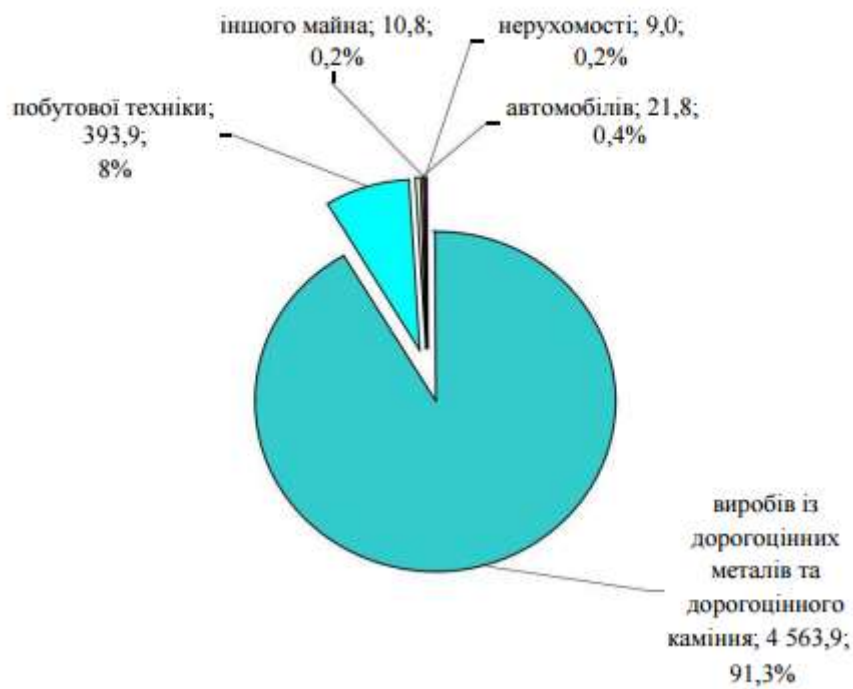
**Обсяг наданих фінансових кредитів за видами застави
за 9 місяців 2011–2012 рр.**

	Обсяг наданих фінансових кредитів, млн. грн.		Структура наданих фінансових кредитів, %		Темпи приросту 9 місяців 2012/9 місяців 2011	
	9 місяців 2011	9 місяців 2012	9 місяців 2011	9 місяців 2012	Абсолютний	%
виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	4 563,9	5 904,2	91,3	90,3	1 340,3	29,4
побутової техніки	393,9	588,5	7,9	9,0	194,6	49,4
автомобілів	21,8	27,6	0,4	0,4	5,8	26,6
нерухомості	9,0	9,4	0,2	0,1	0,4	4,4
іншого майна	10,8	9,4	0,2	0,1	-1,4	-12,9
Всього	4 999,4	6 538,7	100,0	100,0	1 539,7	30,8

За 9 місяців 2012 року обсяг наданих фінансових кредитів ломбардами зріс на 30,8% у порівнянні з відповідним періодом 2011 року.

Питома вага наданих фінансових кредитів під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння станом на 30.09.2012 зменшилась на 1 в. п. (до 90,3%) у порівнянні з показником станом на 30.09.2011, як це зображено на рисунках 8,9.

Обсяг фінансових кредитів під заставу побутової техніки за 9 місяців 2012 року збільшився на 49,4% (до 588,5 млн. грн.) у порівнянні з аналогічним періодом 2011 року.

Дата публікації (джерело):...

Джерело: ...

У разі виникнення будь-яких питань, Ви можете зв'язатися з нами

за телефоном: +38(044) 591-52-53

або за E-mail: baza@pro-consulting.ua.